

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. директора Відокремленого
структурного підрозділу «Харківський
фаховий коледж харчової промисловості
Державного біотехнологічного
університету»

 Ольга БОНДАРЕНКО
«06» грудня 2021 року

ПОЛОЖЕННЯ
про академічну доброчесність
у Відокремленому структурному підрозділі
«Харківський фаховий коледж харчової промисловості
Державного біотехнологічного університету»

Розглянуто на засіданні
Педагогічної ради коледжу
Протокол 04 від 06 грудня 2021 р.

Введено в дію з 06.12.2021 року
наказом в.о. директора коледжу
№ 10-06/09 Н від 06.12.2021 року.

Зміст

	Стор.
1. Загальні положення	3
2. Поняття академічної доброчесності та види її порушень	3
3. Дотримання академічної доброчесності	4
4. Заходи щодо запобігання порушень академічної доброчесності	5
5. Організація роботи комісії з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами	6
6. Відповідальність за порушення академічної доброчесності	9
7. Права учасників освітнього процесу щодо встановлення порушень норм академічної доброчесності	10

1. Загальні положення

1.1. Положення про академічну доброчесність у Відокремленому структурному підрозділі «Харківський фаховий коледж харчової промисловості Державного біотехнологічного університету» (далі – коледж) закріплює норми дотримання високих професійних стандартів у всіх сферах діяльності Коледжу (освітній, інноваційній, виховній тощо), утвердження академічних чеснот та запобігання порушення академічної доброчесності учасниками освітнього процесу.

1.2. Положення розроблено відповідно до законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», «Про запобігання корупції», Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти коледжу.

1.3. Педагогічні працівники та здобувачі освіти, усвідомлюючи свою відповідальність за виконання функціональних обов'язків, формування сприятливого академічного середовища для забезпечення дієвої організації освітнього процесу, розвитку інтелектуального, особистісного потенціалу, підвищення престижу коледжу, зобов'язуються виконувати норми даного Положення.

1.4. Дія цього Положення поширюється на всю академічну спільноту коледжу і є для неї обов'язковою до виконання.

2. Поняття академічної доброчесності та види її порушень

2.1 У Положенні вживаються наведені нижче терміни в значеннях відповідно до Закону України «Про освіту» .

Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства.

Самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів.

Фабрикація – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях.

Фальсифікація – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень.

Списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання.

Обман – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної

освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування.

Хабарництво – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі.

Необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

Несанкціонована співпраця – надання здобувачам фахової передвищої освіти допомоги педагогічними працівниками, батьками або іншими особами, що не передбачена умовами виконання завдань.

Академічне шахрайство – використання під час контрольних заходів непередбачених допоміжних матеріалів та/або технічних засобів, проходження процедур контролю результатів навчання підставними особами, подавання як результатів власної праці творів, виконаних іншими особами, у тому числі на замовлення.

2.2. Формами проявів академічної недоброчесності є:

- академічний плагіат;
- самоплагіат;
- фабрикація;
- фальсифікація;
- списування;
- обман;
- хабарництво;
- необ'єктивне оцінювання;
- несанкціонована співпраця;
- академічне шахрайство;
- надання здобувачам освіти під час проходження ними оцінювання результатів навчання допомоги чи створення перешкод, не передбачених умовами та/або процедурами проходження такого оцінювання;
- вплив у будь-якій формі (прохання, умовляння, вказівка, погроза, примушування тощо) на педагогічного працівника з метою здійснення ним необ'єктивного оцінювання результатів навчання.

3. Дотримання академічної доброчесності

3.1 Кожен учасник освітнього процесу коледжу зобов'язаний дотримуватися принципів академічної доброчесності.

3.2. Формування академічної доброчесності здобувачів освіти є одним із завдань закладу фахової передвищої освіти.

3.3 Директор коледжу та педагогічна рада коледжу забезпечують дотримання принципів академічної доброчесності в коледжі в межах своєї компетенції.

3.4 Дотримання академічної доброчесності педагогічними працівниками Відокремленого структурного підрозділу «Харківський фаховий коледж

харчової промисловості Державного біотехнологічного університету» (далі – коледж) передбачає:

- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну (науково-педагогічну, пошукову, творчу) діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами фахової передвищої освіти;
- об’єктивне оцінювання результатів навчання.

3.5 Дотримання академічної доброчесності здобувачами фахової передвищої освіти коледжу передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного, рубіжного (модульного) та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної освітньої (пошуково-дослідницької) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

4. Заходи щодо запобігання порушень академічної доброчесності

4.1 Педагогічні працівники коледжу, співробітники, що здійснюють освітню діяльність і здобувачі фахової передвищої освіти несуть відповідальність за коректну роботу з джерелами інформації; дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань; порушення загальноприйнятих правил цитування.

4.2 Всі навчально-методичні та пошуково-дослідницькі роботи (зокрема, курсові роботи (проєкти) та кваліфікаційні роботи за освітньо-професійними програмами здобувачів фахової передвищої освіти) можуть підлягати перевірці на наявність плагіату.

Кваліфікаційні роботи здобувачів освіти підлягають обов’язковій перевірці на наявність плагіату. Перевірка інших видів робіт проводиться тільки за особистим зверненням автора роботи.

4.3 З метою самостійної підготовки здобувачами фахової передвищої освіти курсових та кваліфікаційних робіт (проєктів) за освітньо-професійними програмами під керівництвом викладачів:

- захист курсових та кваліфікаційних робіт (проєктів) за освітньо-професійними програмами здійснюється публічно;
- результати курсових та кваліфікаційних робіт (проєктів) за освітньо-

професійними програмами можуть бути представлені у вигляді тез у збірках науково-практичних конференцій;

- результати пошуково-дослідницької роботи здобувачів фахової передвищої освіти систематично обговорюються на засіданнях циклових комісій, засіданнях предметних гуртків, круглих столів.

4.4 Запобігання порушень академічної доброчесності у коледжі здійснюється шляхом:

- формування та розповсюдження рекомендацій щодо належного оформлення посилань на використані джерела у навчально-методичних та пошуково-дослідницьких роботах педагогічних працівників і здобувачів фахової передвищої освіти;

- запровадження на відділеннях лекцій та/або школи педагогічної майстерності, на яких акцентується увага на коректному використанні в навчально-методичних та пошуково-дослідницьких роботах педагогічних працівників і здобувачів фахової передвищої освіти інформації з інших джерел, уникненні плагіату, правилах бібліографічного опису джерел та цитувань;

- розміщення цього Положення та інших документів щодо запобігання порушень академічної доброчесності розміщуються на офіційному сайті коледжу;

- керівники курсових та кваліфікаційних робіт (проєктів) за освітньо-професійними програмами в обов'язковому порядку ознайомлюють з цим Положенням здобувачів фахової передвищої освіти та на всіх етапах виконання курсових робіт (проєктів) та кваліфікаційних робіт (проєктів) за освітньо-професійними програмами контролюють та попереджують факти порушень академічної доброчесності;

- голови циклових комісій ознайомлюють з цим Положенням викладачів, класні керівники груп – здобувачів фахової передвищої освіти;

- рада відділення інформує здобувачів фахової передвищої освіти про принципи академічної доброчесності та контролює їх дотримання усіма учасниками освітнього процесу.

5. Організація роботи комісії з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами

5.1 Комісія з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами у коледжі створюється наказом директора коледжу терміном на один навчальний рік.

5.2 На комісію з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами у коледжі покладені такі завдання:

- організаційно-методичне забезпечення виконання прийнятих в коледжі стандартів академічної доброчесності;

- виявлення порушень принципів і правил академічної доброчесності з боку учасників освітнього процесу;

- розгляд скарг про підозру в застосуванні неетичних практик в освітній діяльності;

- розгляд скарг щодо незгоди авторів робіт з виявленням плагіату у їх роботах, наданих на перевірку на плагіат.

- надання пропозицій щодо притягнення порушників академічної доброчесності до відповідальності й накладання відповідних санкцій.

5.3 До складу комісії можуть входити: заступник директора з навчальної роботи, заступник директора з виховної роботи, заступник директора з навчально-виробничої роботи, завідувачі відділень, завідувач навчально-методичного кабінету, голова ради студентського самоврядування, практичний психолог, методисти, завідувач бібліотеки, голова первинної профспілкової організації, представники від педагогічних працівників (не більше трьох). Головою комісії призначається, як правило, заступник директора з навчальної роботи.

5.4 До складу комісії не можуть обиратися особи, які притягувалися до відповідальності за порушення цього Положення та нормативно-правових актів коледжу.

5.5 У разі встановлення факту порушення академічної доброчесності членом комісії, він виводиться з її складу наказом директора коледжу.

5.6 Організаційною формою роботи комісії є засідання. Засідання скликаються за необхідності вирішення оперативних та нагальних питань, у випадку надходження заяви до комісії щодо факту порушення академічної доброчесності в тому числі і по факту розгляду скарги щодо незгоди авторів робіт з виявленням плагіату у їх роботах, наданих на перевірку на плагіат.

Засідання вважається правомірним, якщо в ньому беруть участь 2/3 складу її членів.

5.7 Рішення комісій вважаються прийнятими, якщо вони підтримані простою більшістю голосів її членів відкритим голосуванням. У разі якщо неможливо встановити більшість голосів (рівна кількість «за» та «проти»), рішення остаточно встановлюється головою комісії.

5.8 Будь-який учасник освітнього процесу, який став свідком або має серйозну причину вважати, що стався факт порушення академічної доброчесності, зазначені у пункті 2.2 цього Положення, має право подати офіційну скаргу на ім'я голови комісії.

5.4.9 Голова комісії не пізніше, ніж через 10 календарних днів після подання скарги (заяви) оголошує про проведення засідання, на якому відбувається розгляд скарги (заяви). Про дату і час засідання заявник попереджається щонайменше, як за два дні.

5.10 Особа, що подала скаргу, повинна викласти в ній аргументи, які свідчать про порушення академічної доброчесності, та надати відповідні докази (відео-, аудіоматеріали, письмові показання тощо).

5.11 Процедура розгляду питання про порушення академічної доброчесності включає такі стадії:

5.11.1. Повідомлення особи про подання скарги на неї. Відповідач має бути ознайомлений із висунутою проти нього підозрою, особливостями процедури розгляду даного питання.

5.11.2. Здобувач освіти, педагогічний працівник може визнати свою

провину в допущеному порушенні. У такому разі розгляд питання не проводиться, а факт визнання провини враховується під час визначення виду відповідальності.

5.11.3. Встановлення факту порушення академічної доброчесності, що передбачає:

- опитування свідків (свідком може бути будь-який учасник освітнього процесу, якому відомі обставини, що стосуються справи);
- вивчення першоджерел (публікації, підсумкові роботи);
- проведення консультацій з експертами (експертом може бути особа, якій доручено провести дослідження матеріальних об'єктів, явищ і процесів, що містять інформацію про обставини справи, й дати висновок із питань, які виникають під час розгляду справи і стосуються сфери її спеціальних знань);
- інші заходи, необхідні для проведення об'єктивного встановлення порушення академічної доброчесності.

5.11.4. Підготовка звіту. За результатами розгляду питання та з'ясування всіх істотних обставин комісія готує письмовий звіт, який містить такі складові:

- вступна частина (дата складання та строки встановлення факту порушення академічної доброчесності, учасники процедури розгляду порушення правил академічної чесності та зміст скарги);
- описова частина (інформація за суттю питання, яка була розглянута комісією);
- мотивувальна частина (обставини та докази, які взято до уваги);
- резолютивна частина (офіційні висновки та рекомендації для прийняття рішення).

5.11.5. Якщо будь-який член комісії не погоджується зі звітом, він має право викласти окремо свою думку, що є невід'ємною частиною звіту. Усі учасники процесу порушення академічної доброчесності мають бути ознайомлені з результатами розгляду питання і, в разі наявності, подати письмові зауваження або заперечення до звіту.

5.12. Особа, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності, має права, передбачені п. 7 цього Положення.

5.13. Звіт комісії щодо розгляду питання про порушення академічної доброчесності впродовж трьох днів подається директору коледжу, який на його підставі приймає відповідне рішення про застосування заходів, притягнення особи до відповідальності за порушення академічної доброчесності. Прийняте рішення є підставою для видання відповідного наказу по коледжу. У випадку виникнення нових обставин справи або недостатнього вивчення комісією усіх поданих матеріалів директор коледжу може направити справу на додатковий розгляд.

5.14 Комісія повинна забезпечити конфіденційність розгляду питання про порушення академічної доброчесності та не допускати поширення інформації за межі відповідних регламентних процедур. Лише учасники процедури розгляду порушення академічної доброчесності можуть бути ознайомлені зі змістом скарги та матеріалами справи.

5.15 Рішення про притягнення до відповідальності за порушення

академічної доброчесності може бути оскаржене в письмовій формі впродовж десяти днів з моменту ознайомлення з прийнятим рішенням.

5.16 Апеляція подається на ім'я директора коледжу, який призначає склад апеляційної комісії для повторного розгляду справи. Апеляційна комісія зі свого боку розглядає питання за процедурою, зазначеною цим Положенням та готує новий звіт про факт порушення академічної доброчесності, який передає на розгляд директору коледжу. Остаточне рішення приймається директором коледжу або уповноваженою ним особою.

6. Відповідальність за порушення академічної доброчесності

6.1 Кожен учасник освітнього процесу несе відповідальність за дотримання принципів і правил академічної доброчесності в навчальній, творчій та науковій діяльності.

6.2 За порушення академічної доброчесності педагогічні працівники коледжу можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- відмова у присвоєнні, підтвердженні або позбавленні присвоєного педагогічного звання, підвищенні або підтвердженні кваліфікаційної категорії;
- позбавлення на строк від одного до п'яти років права брати участь у роботі комісій з атестації педагогічних працівників, з акредитації освітньо-професійних програм, з інституційного аудиту закладів освіти, у журі учнівських і студентських олімпіад та інших змагань, у дорадчих і робочих органах, створюваних органами державної влади та органами місцевого самоврядування;
- недопуск до проходження сертифікації строком на три роки, позбавлення сертифіката;
- обмеження права на вибір освітніх програм, форм навчання, закладів освіти, установ і організацій, інших суб'єктів освітньої діяльності, що здійснюють підвищення кваліфікації педагогічних працівників;
- прийняття атестаційною комісією рішення про невідповідність займаний посади педагогічного працівника;
- недопущення до участі у конкурсі на посаду керівника закладу фахової передвищої освіти строком на п'ять років.

6.3 За порушення академічної доброчесності здобувачі фахової передвищої освіти коледжу можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- зауваження;
- повідомлення батькам, законним представникам;
- повторне проходження поточного, модульного (рубіжного) та підсумкового контролю;
- повторне проходження державної підсумкової атестації та/або атестації випускників;
- повторне вивчення відповідного освітнього компонента освітньо-професійної програми;

- позбавлення академічної стипендії;
- позбавлення отриманих з порушенням академічної доброчесності призових місць на студентських змаганнях, турнірах, олімпіадах, конкурсах;
- відрахування з коледжу.

6.4 Види академічної відповідальності (у тому числі додаткові та/або деталізовані) учасників освітнього процесу за конкретні порушення академічної доброчесності визначаються спеціальними законами та/або внутрішніми положеннями коледжу, що мають бути затверджені педагогічною радою коледжу та погоджені з відповідними органами самоврядування (студентською радою, профспілковим комітетом) в частині їхньої відповідальності.

6.4 Порядок виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності визначається комісією з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами з урахуванням вимог Закону України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту» та спеціальних законів.

6.5 Рішення про академічну відповідальність здобувачів освіти приймає педагогічна рада коледжу, педагогічних працівників - педагогічна рада коледжу або атестаційна комісія відповідного рівня.

6.6 Рішення про академічну відповідальність здобувачів освіти, передбачену пунктами 1-3 частини шостої статті 26 Закону України «Про фахову передвищу освіту» приймає педагогічний працівник, який виявив порушення. В інших випадках рішення може прийматися керівником та/або педагогічною радою Коледжу за погодженням з органами студентського самоврядування

6.7 За дії (бездіяльність), що визнані законодавством порушенням академічної доброчесності, особа може бути притягнута до інших видів відповідальності з підстав та в порядку, визначених законом.

7. Права учасників освітнього процесу щодо встановлення порушень норм академічної доброчесності

7.1 Порядок виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності учасниками освітнього процесу коледжу визначається комісією з урахуванням вимог законів України у сфері освіти та спеціальних законів.

7.2 Кожна особа, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності, має право:

- ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності, подавати до них зауваження;
- особисто або через представника надавати усні та письмові пояснення або відмовитися від надання будь-яких пояснень, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності;
- знати про дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення її до академічної відповідальності;
- оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності до органу, уповноваженого розглядати апеляції, або до суду.